

I Göteborg åker seniorerna spårvagn

Tänk dig att du åker fritt på kollektivtrafiken och att besök i simhallen är gratis. – Helt naturligt för oss seniorer och något vi slår vakt om, säger ”framtidsutvecklarna” Nahideh Zandjanchi, Håkan Björnbom och Thomas Leyon i Göteborg.

Sveriges andra stad firar 400-årsjubileum och i Göteborgs frihamn pågår en mängd aktiviteter. God Tid hälsar på i Omställningslabbet, en sorts experimentverkstad.

– Denna vecka är vi från ”Åldersvänliga Göteborg” här och uppmanar stadens invånare att komma hit med synpunkter och idéer, berättar utvecklingsledare Emma Matsson.

Göteborg har runt 600 000 invånare och antalet invånare över 65 väntas öka med 40 procent från 2020 till 2040. Redan 2015 blev staden medlem i WHO:s globala nätverk Age-friendly Cities and Communities (AFCC).

– Alla politiska partier, förvaltningar och kommunala bolag står bakom stadsutvecklingsarbetet. Tillsammans med invånarna ska vi göra Göteborg till en bättre stad att leva och åldras i, fastslår Emma Matsson.

Den här dagen handlar det mycket om ”pratbänkar”. Ett 20-tal sådana är redan utställda på olika platser i staden.

– Avsikten är att underlätta möten och göra det mer lockande inte minst för de äldre att ta sig ut, förklarar senioren **Håkan Björnbom** som sitter och skissar på ett förslag hur bänkarna kan förbättras.

Själv är han före detta förskolelärare, butiksinnehavare och försäkringsbolagsanställd med mera. Tillsammans med **Nahideh Zandjanchi** och **Thomas Leyon** hör han till 20-talet så kallade ”framtidsutvecklare”, som i stadens regi möts var månad.

– Jag var engelsklärare i Iran, läste företagsekonomi i Sverige och jobbade sedan länge som ekonomiansvarig på en patentbyrå. Vi är utvalda på grund av våra skiftande bakgrunder och erfarenheter, förklarar Nahideh Zandjanchi.

Thomas Leyon har varit taxi chaufför och fritidsledare. Som 40-åring skolade han om sig till sjukgymnast.

– Vi ska vara en nagel i ögat på de som har makten. Till varje månadsmöte försöker vi få med ansvariga för olika områden som berör oss seniorer.

Göteborgs stad har en handlingsplan för perioden 2021-2024

– Alla partier, förvaltningar och kommunala bolag står bakom oss, berättar Emma Matsson, utvecklingsledare för ”Åldersvänliga Göteborg”.

”Vi ska vara en nagel i ögat på de som har makten. Till varje månadsmöte försöker vi få med ansvariga för olika områden som berör oss seniorer.”

vad gäller åtgärder som ska förbättra för seniorerna. Här finns rubriker som mobilitet, bostäder, stadsmiljö, inkludering etc.

Fina ord, så klart, men går de att koka ner till något konkret?

– Ja, det tror jag. Man märker redan, tycker jag, att seniorperspektivet är mer närvarande i stadens olika verksamheter.

Ytterst hänger allt naturligtvis på att väcka entusiasm bland seniorerna. När det från politiskt håll kom en propå om att dra in seniorernas fria kollektivtrafikresor (man sim-

mar även gratis plus har andra förmåner) tog det hus i helsicke.

– Jag slängde mig på telefonen och det gjorde även flera andra. Förslaget drogs tillbaka! konstaterar Thomas Leyon förnöjt.

Vilka är då i övrigt de prioriterade frågorna för ”framtidsutvecklarna”.

– Att väcka opinion är viktigt. Jag leder en persisktalande kvinnogrupp och har närradiosändningar på turkiska. Där berättar jag om ”Åldersvänliga Göteborg”, svarar Nahideh Zandjanchi.

gratis

Att seniorer reser gratis i kollektivtrafiken är en självklarhet för göteborgarna Thomas Leyon, Nahideh Zandjanchi och Håkan Björnbom

– Vi behöver fler och åldersanpassade bostäder. Och vi måste samordna tiden för hur länge grön gubbe gäller på bevakade övergångsställen, så att alla hinner över innan det blir rött.

– Jag vill även se fler separata gång- och cykelbanor så man slipper riskera att bli påkörd, fastslår Håkan Björnbom.

– Jag välkomnar allt som gör att seniorer rör på sig mer, konstaterar Thomas Leyon och förklarar mot sin sjukgymnastbakgrund samt med glimten i ögat vilken motion som är bäst:

– Det är den motion som blir av...!

Text och foto:
Sören Viktorsson

tips

Läs mer:

• **Age-friendly Cities and Communities:** <https://extra-net.who.int/agefriendlyworld/age-friendly-cities-framework/>

• **Fria resandet för seniorer i Göteborg** och andra västsvenska kommuner: <https://www.vasttrafik.se/biljetter/andra-biljetter/seniorbiljett/goteborg/>

Solveig Nylund ny ordförande i Österbotten

► Solveig Nylund från Vasa svenska pensionärsförening VIPS valdes enhälligt till ny regionordförande för Svenska pensionärsförbundet i Österbotten på föreningens höstmöte i Jeppo. Hon efterträder Anita Ismark, som lämnar uppdraget vid årsskiftet.

På höstmötet fastställdes även regionens verksamhetsplan och budget för år 2024. I styrelsen för SPF Österbotten sitter Pia Berg, Per-Erik Lindgren, Lalle Broberg, Göran Westerlund, Britt-Marie Teir och Alice Lillas.

Med anledning av regionens 50-årsjubileum i år premierades en rad eldsjälar, som på olika sätt varit aktiva och utvecklat regionens verksamhet.

Förbundets bordsstandar tilldelades Anita Ismark, Paul Lindell och Håkan Wikberg. Förbundets förtjänsttecken i silver tillde-

Anita Ismark (t.v.) ger över stafettpippen till Solveig Nylund.

Markus West

lades Alice Lillas, Britta Andtfolk, Kristina Saari, Pia Berg, Carl-Gustav Molander, Erik Backman, Pehr

Löv och Peter Sahlsten.

Markus West

SPF Östnyland fick ny ordförande

► Svenska pensionärsförbundet Östnyland höll sitt stadgeenliga höstmöte 25 oktober i Kotka. Till ny ordförande för distriktet valdes Håkan Karlsson från Lovisanejdens svenska pensionärer. Tidigare ordförande Björn Sundqvist hade undanbett sig återval.

Mötet var välbesökt med ca 80 deltagare i maritimcentret Wellamo. Gäst på mötet var pensionerade utrikeskorrespondenten Kerstin Kronvall som berättade om Ukraina och Ryssland. Alla tio medlemsföreningar hade delegater på plats och verksamhetsplan med

Håkan Karlsson.

budget för 2024 godkändes enligt förslag.

Färre nummer av God Tid

► Svenska pensionärsförbundets medlemstidning God Tid utkommer nästa år med åtta nummer. Det är ett nummer färre än i år.

– Det är den allt dyrare distributionen som tvingar oss att ta det här steget. Vid nyår stiger Postis tariffer med 8 procent. Dessutom finns det inga garantier för att det är den sista prishöjningen för året, säger chefredaktör Markus West.

God Tid kommer 2024 att i genomsnitt vara 28 sidor tjock. Det ska jämföras med i snitt 32 sidor i år.

Budgeten för God Tid fastställs på förbundsmötet i Tammerfors den 21 november.

Strömmingssushi i Kvarken

► Strömmingen blir nu sällsynt och därför blir den dyr och åtråvärd. Kanske lika åtråvärd som abborrfileer i de bästa restaurangerna i Geneve. Sådana som har Michelin-stjärnor. EU gjorde god reklam för strömmingen med sitt förslag om förbud.

Kvarkens fiskare satte sig ned och funderade på hur göra pengar på den allt mer sällsynta strömmingen. Michelin-stjärnor kom upp på bordet, som tecken på exklusiva läckerheter. Många fiskare använder också Michelin under sina bilar.

För att kunna diskutera vetenskapligt om Kvarkens strömming läste fiskarna boken Studier över strömmingen i östra Kvarken. Författaren var vasabördiga biologer-

doktorn Gunnar Ehnholm. Ehnholm flyttade sedan nästan till Tölö.

Japanerna gillar fiskmat, till och med valfisk. Ju mer sällsynt fisk desto bättre. Japanerna har sushi och världens största bildäckstillverkare Bridgestone. Kunde strömmingen vara nåt? Strömmingssushi och Bridgestone-stjärnor för sushi-restauranger?

Sakt och gjort, Kvarken-fiskar-

na åkte till Bridgestones huvudkontor. De fick en överenskommelse att Bridgestone inför stjärnor för sushirestaurangerna i Japan och i andra länder. Bridgestone börjar också servera strömmingssushi åt högtstående gäster på alla fem kontinenter.

Fiskarkäringarna i Kvarken säger att fisk är färsk fyra timmar efter slaktandet. För att få strömmingen färsk till restaurangerna runt världen bör den transporteras levande. Flygplanstillverkarna kommer med fraktplan som har havsvattentankar så att flyg från Vasa flygfält kan ta levande strömming.

Men de planerade strömmingsodlingarna i norra Japan siktar på att exportera strömming också till Kvarken.